

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้เสียภาษีต่อมาตรการภาษีปี 2551 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักการจัดเก็บภาษีที่สำคัญ ได้แก่

1. หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี
2. มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจฉบับที่ 14/2551 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2551
3. แนวคิดเกี่ยวกับทศนคติ

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

การจัดเก็บภาษีอากรมีผลกระทบต่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจหลายๆ ด้าน ดังนั้น ภาษีอากรที่ดีจึงต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ด้วยความสนใจเกี่ยวกับการบ่งบอกถึงลักษณะที่ดีของภาษีอากรมีมาช้านานแล้ว Adam Smith นักเศรษฐศาสตร์ชาวสก็อตแลนด์ ได้วางหลักการภาษีที่ดีไว้สี่ประการในหนังสือ “The Wealth of Nation” (ค.ศ. 1776) ได้แก่

หลักความเป็นธรรม คือ ต้องมีความเป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีและระหว่างรัฐผู้จัดเก็บภาษี หากปราศจากความเป็นธรรมแล้วย่อมไม่ก่อให้เกิดการสมัครใจในการเสียภาษี ซึ่งหลักความเป็นธรรมมีรากฐานมาจาก 2 หลักดังนี้

หลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์ คือ เป็นระบบภาษีอากรที่ผู้เสียภาษีอากรคนละเท่าๆ กัน ภาระค่าใช้จ่ายของรัฐควรกระจายไปยังผู้เสียภาษีทุกคน ในจำนวนที่เท่ากัน

หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์ คือ เป็นระบบที่ผู้ได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการของรัฐ จะต้องเป็นผู้เสียภาษีตามสัดส่วนของประโยชน์ที่ตนได้รับหรือตามความสามารถในการเสียภาษีให้แก่รัฐตามขนาดความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งจะต้องไม่เท่ากันดังเช่นหลักความเป็นธรรมสัมบูรณ์

หลักความแน่นอน คือ ภาษีอากรที่เรียกเก็บจะต้องมีความชัดเจนในแง่ของผู้เสียภาษี ได้แก่ การคิดคำนวณภาษี อัตราภาษีที่เกี่ยวข้อง กำหนดเวลาที่ต้องเสียภาษีและวิธีการชำระภาษี เพื่อสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีอากรต่อไป

หลักความเป็นกลาง คือ ระบบภาษีอากรที่มีโครงสร้างเป็นกลางทางเศรษฐกิจมากที่สุด ภาษีอากรจะไม่เปลี่ยนแปลงหรือกระทบกระเทือนรูปแบบการบริโภคหรือการออม การแข่งขันผลิตสินค้าและบริการของผู้ผลิต และกลไกการทำงานของตลาด

หลักอำนาจรายได้ คือ สามารถทำรายได้สูงให้แก่รัฐบาล เพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจการของรัฐบาลอันจะพัฒนา บำรุงประเทศเพื่อประชาชน ดังนั้นลักษณะภาษีที่ดีจะต้องมีฐานภาษีอากรกว้าง ครอบคลุมภาษีผู้เสียภาษีจำนวนมาก และจะต้องมีฐานที่ใช้เรียกเก็บภาษีอากรแต่ละรายจะต้องมีขนาดใหญ่และจะต้องเป็นอัตราภาษีลักษณะอัตราก้าวหน้า ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้รัฐบาลได้อย่างสม่ำเสมอและตลอดไป

นอกจากนี้ยังมีหลักภาษีที่เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นหลักภาษีที่ดี 2 ประเภท ได้แก่ (สุกรีรัตน์ ควิวัฒน์กุลและชาติรี ดันติวาณิชกิจ, 2547)

หลักความยืดหยุ่น คือ เป็นระบบช่วยให้บรรล่วัตถุประสงค์ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สามารถปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม เช่น โครงสร้างอัตราภาษีก้าวหน้า เป็นต้น

หลักประสิทธิภาพในการบริหาร คือ เป็นระบบการจัดเก็บที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด สามารถเก็บภาษีได้อย่างทั่วถึง เต็มเม็ดเต็มหน่วย

2. มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจฉบับที่ 14/2551 ลงวันที่ 4 มีนาคม 2551

ตามคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับ มาตรการภาษี เพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยการเร่งฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนกระตุ้นการลงทุนและขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศให้มากขึ้น อันจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ มีผลกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะโดยจะมีผลใช้บังคับในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชี 2551 เป็นต้นไป เมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (กระทรวงการคลัง, 2551 : ออนไลน์) มีมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ดังนี้

2.1 มาตรการภาษีเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนและช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทาง

สังคม

เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน และส่งเสริมการออมของภาคครัวเรือน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม กระทรวงการคลังเห็นควรกำหนดมาตรการภาษี ซึ่งเป็นการขยายเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมที่ได้เคยดำเนินการมาแล้วดังต่อไปนี้

2.1.1 ปรับเพิ่มเงินได้สุทธิที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากเดิมที่กำหนดไว้ 100,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 150,000 บาท

2.1.2 ปรับเพิ่มวงเงินการยกเว้น และการหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันภัย สำหรับการประกันชีวิต จากเดิมที่กำหนดไว้ 50,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 100,000 บาท

2.1.3 ปรับเพิ่มวงเงินการหักค่าลดหย่อนเงินได้เท่าที่จ่าย เป็นค่าซื้อหน่วยลงทุน ในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการหรือเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน 300,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็นไม่เกิน 500,000 บาท โดยเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเมื่อรวมกับเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนต้องไม่เกิน 500,000 บาท

2.1.4 ปรับเพิ่มวงเงินการหักค่าลดหย่อนเงินได้เท่าที่จ่าย เป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว จากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน 300,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็นไม่เกิน 500,000 บาท มาตรการข้อ 2.1.1 – 2.1.4 ให้มีผลใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับในปี พ.ศ.2551 เป็นต้นไป

2.1.5 เพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส บิดา มารดา บุตร ขอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้หรือคู่สมรส ซึ่งเป็นคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และมีบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยให้หักได้ 30,000 บาทต่อคนพิการ ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับในปีที่กฎหมายมีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

2.2 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อม

2.2.1 ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคล ที่ไม่ใช่นิติบุคคล ซึ่งเป็นวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 และ

มีเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี ทั้งนี้ให้มีผลใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2553

2.2.2 ปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาทจากเดิมที่จัดเก็บในอัตราก้าวหน้าโดยกำไรสุทธิในส่วน 1,000,000 บาทแรก จัดเก็บในอัตราร้อยละ 15 กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 1,000,000 บาทแต่ไม่เกิน 3,000,000 บาทจัดเก็บในอัตราร้อยละ 25 และกำไรสุทธิในส่วนที่เกิน 3,000,000 บาท จัดเก็บในอัตราร้อยละ 30 เป็นการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับกำไรสุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาทและสำหรับกำไรสุทธิในส่วนที่เหลือให้คงจัดเก็บในอัตราเดิม ทั้งนี้ให้มีผลใช้บังคับสำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

2.3 มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเอกชนไทย

เพื่อเร่งกระตุ้นการลงทุนของภาคเอกชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง กระทรวงการคลังเห็นควรกำหนดมาตรการภาษี ทั้งที่เป็นการขยายเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมที่ได้เคยดำเนินการมาแล้วและมาตรการภาษีใหม่ดังต่อไปนี้

2.3.1 ให้นักอุตสาหกรรมและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สามารถหักค่าใช้จ่ายเพื่อการได้มาซึ่งทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร อุปกรณ์หรือวัสดุที่มีผลต่อการประหยัดพลังงาน โดยรวมค่าติดตั้งได้ 1.25 เท่าของค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ทรัพย์สินจะต้องได้มาและพร้อมใช้งานได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2553

2.3.2 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา เบื้องต้นของทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตสินค้าหรือให้บริการในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้หักตามอัตราปกติ ทั้งนี้ทรัพย์สินจะต้องได้มาและพร้อมใช้งานได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553

2.3.3 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ภายในเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีนับแต่วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา

2.3.4 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทรัพย์สินถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาทและจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คนสามารถหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นของทรัพย์สินประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในวันที่ได้ทรัพย์สินมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่า

ต้นทุน สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้หักภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชีนับแต่วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา

2.3.5 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทรัพย์สินถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาทและจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน สามารถเอกหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินได้ในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าต้นทุน โดยมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินดังกล่าวรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 500,000 บาทในหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ทั้งนี้ใช้สำหรับทรัพย์สินตามมาตรา 4(5) ของพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 โดยทรัพย์สินจะต้องได้มาและพร้อมใช้งานได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2553

2.3.6 ให้ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคล สำหรับบริษัทที่นำหลักทรัพย์เข้าไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังต่อไปนี้

(1) ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนเข้าใหม่เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (MAI) ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นระยะเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกันนับแต่รอบระยะเวลาบัญชีแรกที่เริ่มในหรือหลังวันที่บริษัทได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ

(2) ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนเข้าใหม่เป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ (SET) ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน

ทั้งนี้ บริษัทต้องยื่นคำขอจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 และได้รับการจดทะเบียนหลักทรัพย์ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552

2.3.7 ให้ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดังต่อไปนี้

(1) ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับบริษัทที่เป็นบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (MAI) ทั้งนี้เฉพาะกำไรสุทธิในส่วนที่ไม่เกิน 20 ล้านบาทเป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกันนับแต่รอบระยะเวลาแรกที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551

(2) ลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิสำหรับบริษัทที่เป็นบริษัทจดทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์หลักทรัพย์

(SET) ทั้งนี้เฉพาะกำไรสุทธิในส่วนที่ไม่เกิน 300 ล้านบาทเป็นเวลา 3 รอบระยะเวลาบัญชี ต่อเนื่องกันนับแต่รอบระยะเวลาแรกที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551

2.3.8 ให้ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ จากเดิมที่กำหนดไว้้อัตราร้อยละ 3 เป็นอัตรา ร้อยละ 0.1 สำหรับรายรับก่อนหักรายจ่ายใดๆ จากกิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหา กำไร ทั้งนี้เฉพาะการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้กระทำภายใน 1 ปี นับจากวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ

2.3.9 ให้กระทรวงมหาดไทยลดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การ โอนและค่าจดทะเบียนการจ้างอสังหาริมทรัพย์และห้องชุดไปพร้อมกัน ด้วยการลดอัตราภาษี ธุรกิจเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ สนับสนุนให้มีการซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำการประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ฟื้นตัวเร็วขึ้น โดยมี รายละเอียดดังนี้

(1) ให้เรียกเก็บค่าจดทะเบียนการ โอน และค่าจดทะเบียนการจ้างอสังหาริมทรัพย์ร้อยละ 0.01 สำหรับกรณีสนับสนุนการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นที่ดิน อาคารหรืออาคารพร้อมที่ดินตามกฎหมายว่าด้วย การจัดสรรที่ดินหรือที่ดำเนินการจัดสรรที่ดิน โดยทางราชการหรือองค์การของรัฐบาลซึ่งมีอำนาจ หน้าที่ทำการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายและ

(ข) เป็นอาคารประเภทดังต่อไปนี้

- บ้านเดี่ยว

- บ้านแฝด

- บ้านแถว

- อาคารพาณิชย์

(2) ให้เรียกเก็บค่าจดทะเบียนการ โอนและค่าจดทะเบียนการจ้างอสังหาริมทรัพย์ห้องชุดร้อยละ 0.01 สำหรับกรณีสนับสนุนการซื้อขายห้องชุดดังต่อไปนี้

(ก) การ โอนกรรมสิทธิ์และการจ้างห้องชุดทั้งหมดในอาคาร ชุดซึ่งจดทะเบียนอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(ข) การ โอนกรรมสิทธิ์และการจ้างห้องชุดในอาคารชุด ซึ่ง จดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดตามกฎหมายว่าอาคารชุด

(3) ให้เรียกเก็บค่าจดทะเบียนการ โอนอสังหาริมทรัพย์ ประเภทอาคาร สำนักงานร้อยละ 0.01 สำหรับกรณีสนับสนุนการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารสำนักงาน

โดยอาคารสำนักงานต้องเป็นอาคารหรืออาคารพร้อมที่ดินที่ได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้าง หรือไปรับ
แจ้งการก่อสร้างเป็นอาคารสำนักงานตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร

ทั้งนี้ ภายหลังจากมาตรการที่นำเสนอมีผลบังคับจะต้องมีการออกประกาศที่
เกี่ยวข้องต่อไป มาตรการภาษีที่นำเสนอจะช่วยลดภาระภาษีอันเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน
ส่งเสริมที่เกิดการออมระยะยาวในประเทศมากขึ้น สนับสนุนการประกอบกิจการของวิสาหกิจ
ชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนกระตุ้นและเร่งรัดการลงทุนของภาคเอกชน
ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมให้เกิดปีแห่งการลงทุน (Investment Year) อันจะช่วยเสริมสร้างความ
เชื่อมั่นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวต่อไป

ในส่วนผลกระทบรายได้ภาครัฐ คาดว่าจะทำให้รายได้ภาษีอากรลดลงในปีแรก
แต่จากการที่เศรษฐกิจขยายตัว ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นมีการใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคและมีการ
เร่งรัดการลงทุนในส่วนของภาคเอกชนก็จะทำให้รัฐจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นทางหนึ่ง
(กระทรวงการคลัง, 2551 : ออนไลน์)

3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นแนวความคิดที่มีความสำคัญมากแนวหนึ่งทางจิตวิทยา
สังคม และการสื่อสาร และมีการใช้ คำนี้กันอย่างแพร่หลาย สำหรับการนิยามคำว่า ทัศนคตินั้นได้มี
นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

โรเจอร์ (Roger , 1978 : 208 – 209 อ้างถึงใน สุรพงษ์ โสภนะเสถียร , 2533 : 122)
ได้กล่าวถึง ทัศนคติ ว่าเป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไร กับคนรอบข้าง วัตถุหรือ
สิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึง
พฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าและเป็นมิติของ
การประเมิน เพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่ง ๆ ซึ่งถือเป็น การสื่อสารภายในบุคคล
(Interpersonal Communication)ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสารอันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป
โรเซนเบิร์ก และฮอฟแลนด์(Rosenberg and Hovland , 1960 : 1) ได้ให้ความหมาย
ของทัศนคติ ไว้ว่า ทัศนคติ โดยปกติสามารถ นิยาม ว่า เป็นการจูงใจต่อแนวโน้มในการตอบสนอง
อย่างเฉพาะเจาะจงกับสิ่งที่เกิดขึ้น

คาร์เตอร์ วี. กูด (Carter V. Good , 1959 : 48) ให้คำจำกัดไว้ว่า ทัศนคติ คือ ความ
พร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ที่เป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์
บางอย่างบุคคลหรือสิ่งใดๆ

นิวคอมบ์ (Newcomb , 1854 : 128) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติ ซึ่งมีอยู่ใน
เฉพาะคนนั้น ขึ้นกับสิ่งแวดล้อมอาจแสดงออกในพฤติกรรม ซึ่งเป็นไปได้ใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะชอบหรือพึงพอใจ ซึ่งทำให้ผู้อื่นเกิดความรักใคร่ อยากรใกล้ชิดสิ่งนั้น ๆ หรืออีกลักษณะหนึ่งแสดงออกในรูปความไม่พอใจเกลียดชังไม่อยากรใกล้สิ่งนั้น

นอร์แมน แอล มูน (Norman L. Munn , 1971 : 71) กล่าวว่า ทักษะคือ ความรู้สึก และ ความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใด ๆ ในทางที่จะยอมรับ หรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

จี เมอร์ฟี , แอล เมอร์ฟี และ ที นิวคอมบ์ (G. Murphy , L. Murphy and T. Newcomb , 1973 : 887) ให้ความหมายของคำว่า ทักษะคือ หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบ พึงใจหรือไม่พึงใจที่บุคคลแสดงออกมาต่อสิ่งต่างๆ

เดโซ สวานานท์ (2512 : 28) กล่าวถึง ทักษะคือ ว่าเป็นบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้เปลี่ยนแปลงได้และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ศักดิ์ สุทรเสณี (2531:2) กล่าวถึง ทักษะคือที่เชื่อมโยงไปถึงพฤติกรรมของบุคคลว่าทักษะคือ หมายถึง ความสลับซับซ้อนของความรู้สึกหรือการมีอคติของบุคคล ในการที่จะสร้างความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามประสบการณ์ของบุคคลนั้นที่ได้รับมา ความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี หรือต่อต้านสิ่งแวดล้อมที่จะมาถึงทางหนึ่งทางใด และในด้านพฤติกรรมหมายถึงการเตรียมตัวหรือความพร้อมที่จะตอบสนอง จากคำจำกัดความต่างๆเหล่านี้จะเห็นได้ว่ามีประเด็นร่วมที่สำคัญ คือ ความรู้สึกภายในและความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง

องค์ประกอบของทักษะคือ

ทฤษฎี หรือแนวคิดเกี่ยวกับทักษะคือเป็นที่ยอมรับกันมากในปัจจุบัน ได้แยกองค์ประกอบของทักษะคือออกเป็น 3 ส่วน คือ (ประภาพัณญ์ สุวรรณ,2522)

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบที่ประมวลความรู้ ความเข้าใจ ความคิดโดยทั่ว ๆ ไปที่มีต่อสิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ทำให้เกิดทักษะคือซึ่งแสดงออกในแนวคิดที่ว่า อะไรถูก อะไรผิด

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องอารมณ์ (emotion) ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อคุณค่าของสิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ถ้าบุคคลใดมีความคิดในทางที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทักษะคือจะออกมาในรูปของความรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ ซึ่งแสดงออกมาโดยสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ คือ ความพร้อมหรือความโน้มเอียงล่วงหน้าที่จะกระทำหรือตอบสนองซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่จะแสดงออกในรูปการยอมรับหรือปฏิเสธการเข้าหาหรือการถอยหนี

จะเห็นได้ว่า ถ้าบุคคลใดมีความเข้าใจ หรือมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น และแสดงออกทางความรู้สึกหรือโดยการปฏิบัติ ซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนและความถี่ของความรู้สึก และการปฏิบัติที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อหรือการรับรู้ของบุคคลหนึ่งกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้น โดยสรุป ทัศนคติในงานที่นี้เป็นเรื่องของจิตใจ ท่าที ความรู้สึกนึกคิดและความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับรายการกรองสถานการณ์ที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ทัศนคติมีผลให้มีการแสดงพฤติกรรมออกมาจะเห็นได้ว่า ทัศนคติประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกนั้นออกมาโดยทางพฤติกรรม (NovaAcc 2551: ออนไลน์)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทบทวนผลการศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปผลดังต่อไปนี้

มลฤดี เชาวนพูนผล (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินได้จากเงินเดือนหรือค่าจ้างจากนายจ้างและเงินได้ประเภทอื่นซึ่งได้คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การกรอกข้อมูลเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ประจำปีด้วยตนเอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่าย และรายการลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2544 จำนวนภาษีที่ต้องชำระในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 บาท ส่วนปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

บุษรากร สุขน้อย (2548) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจในการยื่นขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในกรุงเทพมหานคร” จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด อาชีพพนักงาน

บริษัท ห้างร้าน มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวนเงินที่ขอสินเชื่อจำนวนต่ำกว่า 5,000 บาท ความพึงพอใจในการยื่นขอสินเชื่อเงินได้บุคคลธรรมดาทางอินเทอร์เน็ตของประชากรในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การยื่นขอสินเชื่อเงินได้ทางอินเทอร์เน็ตทำให้สะดวกกว่าไปยื่นที่สำนักงานสรรพากร การยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ตไม่เสียค่าใช้จ่ายในการสมัครหรือขอใช้บริการในแต่ละครั้ง การใช้บริการอินเทอร์เน็ตสามารถใช้บริการได้ทุกที่ที่มีอินเทอร์เน็ต ความถูกต้องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณภาษี และการไม่ต้องไปติดต่อที่กรมสรรพากร สิ่งที่ต้องปรับปรุงด้านการส่งเสริมการให้บริการและบุคลากร คือ ควรเพิ่มการให้บริการตอบปัญหา และการให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการเพิ่มคู่มือโทรศัพท์ในการให้บริการ การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการตอบปัญหา และเพิ่มสื่อโฆษณาที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มากยิ่งขึ้น ส่วนด้านบุคลากรนั้นเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์และความรู้ในการแก้ไขปัญหา

นภลัย เทพชาว (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการของผู้เสียภาษีต่อการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอำเภอเมืองเชียงใหม่” พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อาชีพค้าขาย ระดับรายได้ต่อเดือนจำนวน 15,000 – 50,000 บาท ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ยื่นแบบภ.ง.ด.91 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีช่วงอายุ 31 – 45 ปี ทำงานในภาคเอกชน ระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาทและมีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยผู้เสียภาษีส่วนใหญ่มีความต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการออมหรือการลงทุน ได้แก่ การหักค่าลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิตและดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย และหากมีภาษีที่ชำระไว้เกินแล้วจะมีความประสงค์ในการขอคืนภาษีที่ชำระไว้เกิน โดยผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความต้องการใช้สิทธิประโยชน์ในระดับมาก สำหรับการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดายังมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรอยู่